
РЕШЕНИЕ

2019 елның 27 март

КАРАР

Баулы

№ 200

Татарстан Республикасы «Баулы муниципаль районы» муниципаль берәмлеге муниципаль хезмәткәрләренең этика һәм хезмәт тәртибе кодексын раслау турында

Татарстан Республикасы Президентының «Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләренең этика һәм хезмәт тәртибе кодексы турында» 2011 елның 23 мартындагы ПУ-142нче номерлы, «Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләренең этика һәм хезмәт тәртибе кодексына үзгәрешләр кертү турында» 2014 елның 29 ноябрәндәге 1100нче номерлы Указлары нигезендә, Баулы муниципаль районында муниципаль хезмәт өлкәсендәге мәсьәләләрне жайга салуны камилләштерү максатларында, Баулы муниципаль районы Советы **КАРАР ИТТЕ:**

1. Татарстан Республикасы «Баулы муниципаль районы» муниципаль берәмлегенә муниципаль хезмәткәрләренең этика һәм хезмәт тәртибе кодексын кушымта нигезендә яңа редакциядә расларга.

2. Баулы муниципаль районы Советының 2014 елның 16 декабрәндә кабул ителгән «Баулы муниципаль районы Советы Аппаратының муниципаль хезмәткәрләренең этика һәм хезмәт тәртибе кодексын раслау турында» 247нче номерлы карары (Баулы муниципаль районы Советының 2017 елның 12 маенда кабул ителгән 103нче номерлы карары белән кертелгән үзгәрешләр белән) үз көчен югалткан дип танырга.

3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Баулы муниципаль районы

Советының Жирле үзидарә, законлылык, хокук тәртибе һәм депутат этикасы мәсьәләләре буенча даими комиссиягә йөкләргә.

Баулы муниципаль районы
Башлыгы, район Советы рәисе

Р.Х. Гатиятуллин

Баулы муниципаль районы
Советының
2019 елның 27.03.2019
200 кабул ителгән карарына
кушымта

**Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районы
муниципаль берәмлеге муниципаль хезмәткәрләренен
этика һәм хезмәт тәртибе
КОДЕКСЫ**

I. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районы муниципаль хезмәткәрләренен этика һәм хезмәт тәртибе кодексы (алга таба - Кодекс) Россия Федерациясе Конституциясе, Татарстан Республикасы Конституциясе, «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрдәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында коррупциягә каршы көрәш турында» 2006 елның 4 маендагы 34-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы закон, «Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт турында» 2008 елның 17 гыйнварындагы 5-ТРЗ номерлы закон һәм Россия Федерациясенен һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары нигезләмәләре нигезендә эшләнде, шулай ук Россия жәмгыяте һәм дәүләтенең гомуми эхлакый принципларына һәм нормаларына нигезләнгән.

1.2. Кодекс Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районы муниципаль хезмәткәрләре (алга таба - муниципаль хезмәткәрләр) һәм муниципаль вазыйфаларны биләүче затлар кулланырга тиешле һөнәри хезмәт этикасының һәм хезмәт тәртибе кагыйдәләренен гомуми жыентыгы булып тора.

1.3. Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районында муниципаль хезмәткә (алга таба - муниципаль хезмәт) керүче Россия Федерациясе гражданыны Кодекс нигезләмәләре белән танышырга һәм хезмәт эшчәнлеген башкарганда, шул исәптән Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрен

кулланып, аларны үтэргэ тиеш.

1.4. Һәр муниципаль хезмәткәр Кодекс нигезләмәләрен үтәү өчен барлык кирәкле чаралар күрергә тиеш, ә Россия Федерациясенең һәр гражданы муниципаль хезмәткәр, аның белән аралашканда, Кодексның нигезләмәләрен үтәвен көтәргә хокуклы.

1.5. Кодексның максаты – муниципаль хезмәткәрләренең, үз һөнәри эшчәнлекләрен лаеклы үтәү өчен, хезмәт этикасы кагыйдәләрен һәм хезмәт тәртибе кагыйдәләрен билгеләү, шулай ук муниципаль хезмәткәрләренең абруен, гражданның жирле үзидарә органнарына ышанычын ныгытуга ярдәм итү һәм муниципаль хезмәткәрләренең бердәм тәртип нормаларын тәмин итү.

1.6. Кодекс муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан үз вазыйфаларын башкаруның нәтижәлелеген арттыруга юнәлдерелгән.

1.7. Кодекс муниципаль хезмәт өлкәсендә тиешле әхлак формалаштыру, жәмгыяттә муниципаль хезмәткә карата ихтирамлы мөнәсәбәт булдыру өчен нигез булып тора.

1.8. Муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан Кодекс нигезләмәләрен белү һәм үтәү аларның һөнәри эшчәнлеген һәм хезмәт тәртибен сыйфатын бәяләү критерийларының берсе булып тора.

II. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӘРЛӘРНЕҢ ХЕЗМӘТ ТӘРТИБЕНЕҢ ГОМУМИ ПРИНЦИПЛАРЫ ҺӘМ КАГЫЙДӘЛӘР

Дәүләт, жәмгыять һәм гражданның алдында жаваплылык тоеп, муниципаль хезмәткәрләр тиеш:

а) муниципаль органнарның нәтижәле эшен тәмин итү максатларында, хезмәт вазыйфаларын намус белән һәм югары профессиональ дәрәжәдә башкарырга;

б) кеше һәм гражданның хокукларын һәм ирекләрен тану, үтәү һәм яклау жирле үзидарә органнары эшчәнлегенең төп мәгънәсе икәнлегеннән чыгып эш итәргә;

в) жирле үзидарәнең тиешле органы вәкаләтләре чикләрендә үз

эшчәнлеген гамәлгә ашырырга;

г) нинди дә булса һөнәри яки социаль төркемнәргә һәм оешмаларга өстенлек бирмәскә, аерым гражданның, һөнәри яки социаль төркемнәр һәм оешмаларның йогынтысыннан бәйсез булырга;

д) вазыйфай бурычларын намус белән башкаруга комачаулаучы нинди дә булса шәхси, милек (финанс) һәм башка мәнфәгатьләр йогынтысына бәйле гамәлләрне булдырмаска;

е) федераль законнарда билгеләнгән чикләүләрне һәм тыюларны үтәргә, муниципаль хезмәт үтүгә бәйле бурычларны үтәргә;

ж) муниципаль хезмәткәр хезмәт эшчәнлегенә сәяси партияләр һәм ижтимагый берләшмәләр йогынты ясау мөмкинлеген бирми торган объективлыкны сакларга;

з) хезмәт, һөнәри этика нормаларын һәм эшлекле тәртип кагыйдәләрен үтәргә;

и) гражданны һәм вазыйфай затлар белән мөнәсәбәтләрдә корректлы һәм игътибарлы булырга;

к) Россия һәм башка дәүләтләр халыкларының горәф-гадәтләренә һәм традицияләренә хөрмәт күрсәтергә, төрле этник, социаль төркемнәр һәм конфессияләренәң мәдәни һәм башка үзенчәлекләрен исәпкә алырга, милләтара һәм конфессияара килешүләргә ярдәм итәргә;

л) муниципаль хезмәткәрләренәң үз вазыйфай йөкләмәләрен намуслы башкаруда шик уятырлык гамәлләрдән тыелып торырга, шулай ук аның абруена яисә жирле үзидарә органы абруена зыян китерә алырлык низаглы хәлләрне булдырмаска;

м) мәнфәгатьләр каршылыгы барлыкка килүгә юл куймау һәм барлыкка килгән мәнфәгатьләр каршылыгын жайга салу буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны күрергә;

н) шәхси мәсьәләләрне хәл иткәндә жирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфай затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданны эшчәнлегенә йогынты ясау өчен хезмәт урыныннан файдаланмаска;

о) эгәр бу муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычларына кермәсә, жирле үзидарә органы, аның житәкчесе эшчәнлегенә карата фикер белдерүдән һәм бәя бирүдән тыелып тору, икән;

п) жирле үзидарә органында билгеләнгән гавами чыгышлар һәм хезмәт мәгълүматы бирү кагыйдәләрен үтәргә;

р) массакүләм мәгълүмат чаралары вәкилләренең дәүләт органы эше турында хәбәр итү эшчәнлегенә хөрмәт белән карау, шулай ук гражданның һәм оешмаларга билгеләнгән тәртиптә мәгълүмат алуда ярдәм күрсәтү;

с) халык каршында чыгышларда, шул исәптән массакүләм мәгълүмат чараларында, Россия Федерациясе территориясендә чит ил валютасында (шартлы акчалата берәмлекләрдә) товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр һәм граждан хокукларының башка объектлары бәясен – Россия Федерациясе резидентлары арасында килешүләр суммасы, Россия Федерациясе бюджет системасының барлык дәрәжә бюджетлары күрсәткечләре, муниципаль бурычка алу күләмнәре, муниципаль бурыч күләмен билгеләүдән тыелып торырга (бу мәгълүматны төгәл тапшыру өчен кирәк булган яисә Россия Федерациясе законнары, Россия Федерациясе халыкара килешүләре, эшлекле әйләнеш традицияләре белән каралган очраклардан тыш);

т) үз җаваплылыгы өлкәсендә булган ресурслар белән һәрвакы мөмкин кадәр нәтижелерәк идарә итәргә омтылырга.

2.1. Муниципаль хезмәткәрләр Россия Федерациясе Конституциясен, Татарстан Республикасы Конституциясен, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукый актларын үтәргә тиеш.

2.2. Муниципаль хезмәткәрләр үз эшчәнлекләрендә сәяси, икътисадый максатка ярашлылык йә башка мотивлар буенча законнарны һәм башка норматив хокукый актларны бозуга юл куймаска тиеш.

2.3. Муниципаль хезмәткәрләр, гамәлдәге нормаларны һәм билгеләнгән таләпләрне үтәгәндә, хезмәт белән бәйле мәгълүматны эшкәртә һәм икенче затка тапшыра алалар.

2.4. Муниципаль хезмэткэрлэр вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә аларга мәгълүм мәгълүматны санкцияләнмәгән рәвештә игълан итү өчен җавап тота, аның иминлеген һәм кофединциальлеген тәэмин итү буенча тиешле чаралар күрергә тиеш.

2.5. Башка муниципаль хезмэткэрләргә карата оештыру-боеру вәкаләтләре бирелгән муниципаль хезмэткэрләр алар өчен профессиональлек, мактауга лаек репутация үрнәге булырга, жирле үзидарә органында яисә аның бүлекчәләрендә әхлакый климатның нәтижәле эшләве өчен уңай шартлар булдырырга ярдәм итәргә тиеш.

2.6. Башка муниципаль хезмэткэрләргә карата оештыру-боеру вәкаләтләре бирелгән муниципаль хезмэткэр, моңа каршы тиешле чаралар күрмәсә, Россия Федерациясе законнары нигезендә үзенә буйсынган хезмэткэрләрнең этика принципларын һәм хезмэт тәртибе кагыйдәләрен бозучы гамәлләре яки эшләмәүләре өчен җавап тота.

III. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӨРНЕҢ КОРРУПЦИЯГӘ КАРШЫ ҮЗ-ҮЗЕН ТОТУ СТАНДАРТЫ

3.1. Муниципаль хезмэткэрләр коррупция күренешләренә каршы торырга һәм аны профилактикалау буенча Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә чаралар күрергә тиеш.

3.2. Муниципаль хезмэт, вазыйфасына билгеләнгәндә һәм вазыйфаи бурычларны үтәгәндә, муниципаль хезмэткэр вазыйфаи бурычларны тиешенчә үтәүгә йогынты ясарлык шәхси кызыксынуы туу мөмкинлеге турында белдерергә тиеш.

3.3. Муниципаль хезмэткэр үз керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук үз хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында Россия Федерациясе законнары нигезендә мәгълүмат бирергә тиеш.

3.4. Муниципаль хезмәткәр үзен яллаучы вәкиленә, Россия Федерациясе прокуратурасы органнарына яки башка дәүләт органнарына аңа нинди дә булса затлар коррупциячел хокук бозуга тарту максатларында мөрәжәгать итүе турында хәбәр итәргә тиеш.

Коррупциячел хокук бозулар кылуга тарту максатларында мөрәжәгать фактлары турында хәбәр итү (бу фактлар буенча тикшерү үткәрелә торган яки үткәрелгән очраклардан тыш) муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычы булып тора.

3.5. Муниципаль хезмәткәргә вазыйфаи бурычларын башкарган өчен физик һәм юридик затлардан бүләк (әйберләтә яки акчалата бүләк, ссудалар, матди характердагы хезмәт күрсәтүләр, күңел ачу, ял, транспорттан файдалану өчен түләү формасындагы һәм башка бүләкләр) алу тыела. Рәсми чараларда, хезмәт командировкаларында һәм башкаларда муниципаль хезмәткәрләргә ясалган бүләкләр Татарстан Республикасы милке булып таныла һәм муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан акт буенча, Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очраклардан тыш, жирле үзидарә органына тапшырыла.

3.6. Муниципаль хезмәткәрләр бурычлы:

а) башка түләүле эш башкару нияте турында яллаучы вәкиленә алдан хәбәр итәргә;

б) түбәндәгеләргә яллаучы вәкиленнән язма рәхсәт алу мәжбүри:

- әгәр Россия Федерациясе халыкара шартнамәсе яисә Россия Федерациясе законнары белән башкасы каралмаган булса, чит ил дәүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары хисабына гына финанслана торган түләүле эшчәнлеккә;

- муниципаль хезмәткәр вазифаларына түбәндәге оешмалар һәм берләшмәләр белән хезмәттәшлек кәрсә, чит дәүләтләренң, халыкара оешмаларның, шулай ук сәяси партияләренң, башка ижтимагый берләшмәләренң һәм дини берләшмәләренң бүләкләре, мактаулы һәм махсус исемнәрен (фәнниләрдән тыш) кабул итүгә;

в) әгәр дә аларга ия булу мәнфәгатьләр каршылыгына китерергә мөмкин булса, муниципаль хезмәткәр карамагында булган кыйммәтле кәгазьләрне (оешмаларның устав капиталы өлешен, пайларны) Россия Федерациясе законнары нигезендә ышанычлы идарәгә тапшырырга;

г) матди-техник һәм башка тәэмин итү чараларын, башка дәүләт мөлкәтен бары тик вазыйфай бурычларны башкару белән бәйле рәвештә генә файдаланырга.

3.7. Башка муниципаль хезмәткәрләргә карата оештыру-боеру вәкаләтләре бирелгән муниципаль хезмәткәрләр тиеш:

а) үз кул астындагыларның мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау һәм жайга салу буенча чаралар күрергә;

б) хезмәткәрләре арасында коррупцияне булдырмау чараларын күрергә;

в) муниципаль хезмәткәрләрне сәяси партияләр һәм ижтимагый берләшмәләр эшчәнлегендә катнашырга мәжбүр итү очрақларына юл куймаска.

3.8. Башка муниципаль хезмәткәрләргә карата оештыру-боеру вәкаләтләре бирелгән муниципаль хезмәткәр үз-үзен тотышы белән намуслылык һәм гаделлек үрнәге күрсәтергә тиеш.

3.9. Бер-берсенә турыдан-туры буйсынган муниципаль хезмәткәрләр арасында якын туганлык (ата-аналары, ире яки хатыны, балалары, абый-сеңелләре, шулай ук иренең яки хатынының бертуганы, сеңелләре, ата-аналары һәм балалары) булганда аларның берсе муниципаль хезмәттән китәргә яисә муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына күчәргә тиеш.

IV. МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӘРЛӘРНЕҢ ҺӨНӘРИ ХЕЗМӘТ ЭТИКАСЫНЫҢ ГОМУМИ КАГЫЙДӘЛӘРЕ

4.1. Муниципаль хезмәткәр үз хезмәтендә кеше, аның хокуклары һәм ирекләре иң кадерле әйбер булып тора һәм һәр гражданин шәхси тормышның кагылгысызлыгына, шәхси һәм гаилә серенә, намусын, абруен яклауга хокуклы дигән конституциячел нигезләмәләрдән чыгып эш итәргә тиеш.

4.2. Муниципаль хезмәткәр үз-үзен тотышында түбәндәгеләрдән тыелып калырга тиеш:

а) женес, яшь, раса, милләт, тел, гражданлык, социаль, финанс яки гаилә хәле, сәяси яки дини карашлар өчен дискриминацион сүзләр һәм гамәлләрдән;

б) дорфалыктан, кимсетүле тоныннан, тәккәберлектән, урынсыз кисәтүләрдән, нигезсез гаеп ташлаудан;

в) нормаль аралашуга комачаулаучы яки хокукка каршы гамәлләргә китерүче янаудан, мыскыллы сүзләрдән;

г) киңәшмә, әңгәмә, гражданнар белән башка хезмәт аралашуы вакытында тәмәке тартудан.

4.3. Муниципаль хезмәткәрләр коллективта эшлекле мөнәсәбәтләр урнашуга һәм бер-берсе белән конструктив хезмәттәшлеккә ярдәм итәргә тиеш.

Муниципаль хезмәткәрләр әдәпле, игътибарлы булырга һәм гражданнар һәм хезмәттәшләре белән аралашуда түземле, сабыр булырга тиеш.

4.4. Тикшерү уздырган вакытта муниципаль хезмәткәр тикшерелүче оешма житәкчелеге һәм хезмәткәрләре белән объектив эш итү сәләтенә йогынты ясый алырлык мөнәсәбәтләргә керергә тиеш түгел.

4.5. Муниципаль хезмәткәр үзенең рәсми статусын өченче як мәнфәгатләрәндә кулланырга тиеш түгел.

V. НИЗАГЛЫ СИТУАЦИЯЛӘР

5.1. Муниципаль хезмәткәр үз вазыйфаларын башкарганда низаглы хәлләр барлыкка килүгә юл куймаска тиеш.

Муниципаль хезмәткәр үзен лаеклы тотарга, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары, үзенең вазыйфаи регламенты, шулай ук әлеге Кодексның нормалары нигезендә эшләргә тиеш.

5.2. Муниципаль хезмәткәр конфликтлы ситуацияне булдырмый кала алмаса, конфликт турында житәкчегә житкерергә тиеш.

Әгәр турыдан-туры житәкчесе проблеманы хәл итә алмаса яки низаглы

хэлгэ үзе жәлеп ителсә, муниципаль хезмәткәргә бу хакта югарыдагы житәкчегә хәбәр итәргә кирәк.

VI. КОДЕКС НИГЕЗЛӘМӘЛӘРЕН БОЗГАН ӨЧЕН ЖАВАПЛЫЛЫК

6.1. Әлеге Кодексның нигезләмәләрен бозу Татарстан Республикасы Президентының «Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләренен хезмәт тәртибенә карата таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча комиссияләр турында»гы 2010 елның 25 августында кабул ителгән ПУ-569 номерлы Указы нигезендә барлыкка килә торган мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча тиешле комиссия утырышында әхлакый хөкем ителергә тиеш, ә федераль законнарда каралган очракларда, Кодекс нигезләмәләрен бозу муниципаль хезмәткәргә юридик жаваплылык чараларын куллануга китерә.

6.1.Муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан Кодекс нормаларын үтәү аттестацияләр үткәргәндә, югары вазифаларга күрсәтү өчен кадрлар резервын формалаштырганда, шулай ук дисциплинар жәза биргәндә исәпкә алына.

VII.МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТКӘРНЕҢ ТЫШКЫ КЫЯФӘТЕ

7.1. Хезмәт шартларына һәм хезмәт чарасы форматына бәйле рәвештә, муниципаль хезмәткәрнең кыяфәте гражданның жирле үзидарә органнарына ихтирамлы мөнәсәбәтен булдыруга ярдәм итәргә, рәсмилек, тыйнаклык, традиционлык, пөхтәлек белән аерылып торган гомум кабул ителгән эш стилиенә туры килергә тиеш.

7.2. «Баулы муниципаль районы» муниципаль берәмлегенә муниципаль вазыйфаларын биләүче затлар һәм муниципаль хезмәткәрләр тышкы кыяфәтнә төп таләп – киёмдә эшлекле стильне саклау тора. Эшлекле костюм төп элемент булып тора.

7.2.1. Ир-атларның тышкы кыяфәтенә таләпләр:

- эшлекле классик костюм, классик күлмәк һәм галстук;

- жәйге вакытта кыска жиңле классик күлмәк кию, шулай ук 25 градустан югары температурада пиджак кимәү рөхсәт ителә;

- классик чалбар, стандарт озынлыкта;
- костюмга килешле галстук;
- кардиган, пуловер, күлмәк белән бергә киелгән жилет рөхсәт ителә;
- оекларның төсе чалбар төсеннән бер тонга карарак булырга тиеш;
- классик стильдәге ботинкалар һәм туфлиләр.

Киңәш ителә:

рәсми шартларда пиджак сәдәфләрен эләктерергә (рәсми чаралар, киңәшмәләрдә чыгыш ясаганда, президиумда һәм башкаларда), иң астагы сәдәф эләктерелми;

- парфюмерияне күп кулланмаска.

Рөхсәт ителми:

- джинс тукумасыннан тегелгән киёмнәр;
- спорт һәм пляж аяк киеме;
- саксыз һәм неопрятная киём;

рәсми чараларда кардиганнар, пуловерлар һәм жилетлар йөртүне (киңәшмәләрдә чыгыш ясаганда, президиумда һәм ТДД.).

- одежда джинсовая;
- обувь спортивная и пляжная;
- пөхтә булмаган киём;

рәсми чараларга кардиганнар, пуловерлар һәм жилетлар кию (киңәшмәләрдә чыгыш ясаганда, президиумда һәм башкаларда).

7.2.2. Хатын-кызларның тышкы кыяфәтенә таләпләр:

- тыйнак төстәге классик эшлекле костюм;
- пастель тондагы блузкалар. Контраст төстәге рәсем булуы мөмкин.

Жиңнәрнең озынлыгы нинди булса да ярый, әмма жылкәләр капланган булырга тиеш;

- блуза белән бергә пуловер, кардиган, классик жилет кию рөхсәт ителә;

- тыйнак дизайн һәм төстәге юбка. Озынлыгы: тез уртасыннан 5-8 см.дан да югары түгел һәм балтыр уртасыннан да озын түгел;

- классик фасонлы, жиңе уртача яки озын булган, жакетлы яки пиджаклы тыйнак төстәге күлмәк;

- классик чалбар;

- ябык башлы классик дизайнлы аяк киеме: туфли, полуботинки. Үкчәсе урта биеклектә – 7-8 смнан артык түгел. Жәй көне ачыграк аяк киеме рөхсәт ителә, әмма аның табанны каплавы шарт;

- колготоки төсе киёмгә туры килергә тиеш, бер төсле, ажур булмаганнарға өстенлек бирергә кирәк: тән төсендәге, кара, соры, көрән;

- макияж тыйнак, прическа пөхтә, тырнаклар уртача озынлыкта, пөхтә классик маникюр булырга тиеш;

- бизәнү әйберләре: тыйнак аксессуарлар һәм бижутерия.

Киңәш ителә:

- парфюмерияне уртача куллану.

Рөхсәт ителми:

- джинс тукымасыннан киёмнәр;

- артык тар, кыска юбка һәм тирән кисемле юбкалар; үтә күренмәле киём;

- тирән декольтеле блузка һәм күлмәк;

- макси озынлыктагы юбка һәм күлмәк (балтыр уртасыннан озынрак);

- нечкә бретелькалы топлар, жылкәне капламаучы блузалар; пөхтә булмаган киём;

- аркасы ачык һәм биле нык түбән киём;

- шортлар, юбка-чалбар, кыска чалбар; спорт һәм пляж аяк киёмнәре;

- күзгә бәрәп тора торган бизәнү әйберләре, артык күп бижутерия;

- тыйнак булмаган макияж, ачык төсләрдәге маникюр.

7.2.3. Ял һәм эш көне булмаган бәйрәм көннәрендә ирекле стильдәге киём: ирекле фасонлы чалбар, юбка, ачык төстәге свитерлар, джемпер артык бай чәчәкләр, классик төстәге джинс киеме һәм тыйнак дизайн рөхсәт ителә.

Әлеге кагыйдә планлаштырылган рәсми чара, киңәшмә булганда

кулланылмый.

7.2.4. Муниципаль хезмэткэрлэргэ киңәш ителми:

- пирсинг һәм тәннең ачык өлешләренә татуировка ясату;

- панк- һәм рок-культура элементларын, табигый булмаган төсләрне үз

эченә алган экстравагант прическа ясау.